

Dostupnost onkologické léčby pacientům v době pandemie COVID-19

v průběhu podzimní a zimní vlny (2020/2021)
hematoonkologičtí pacienti

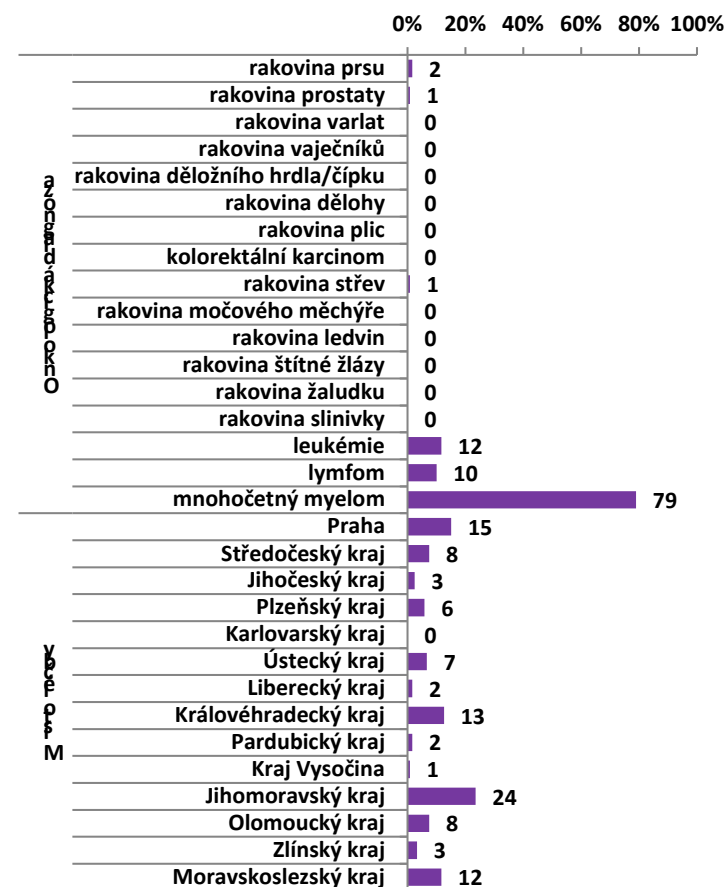
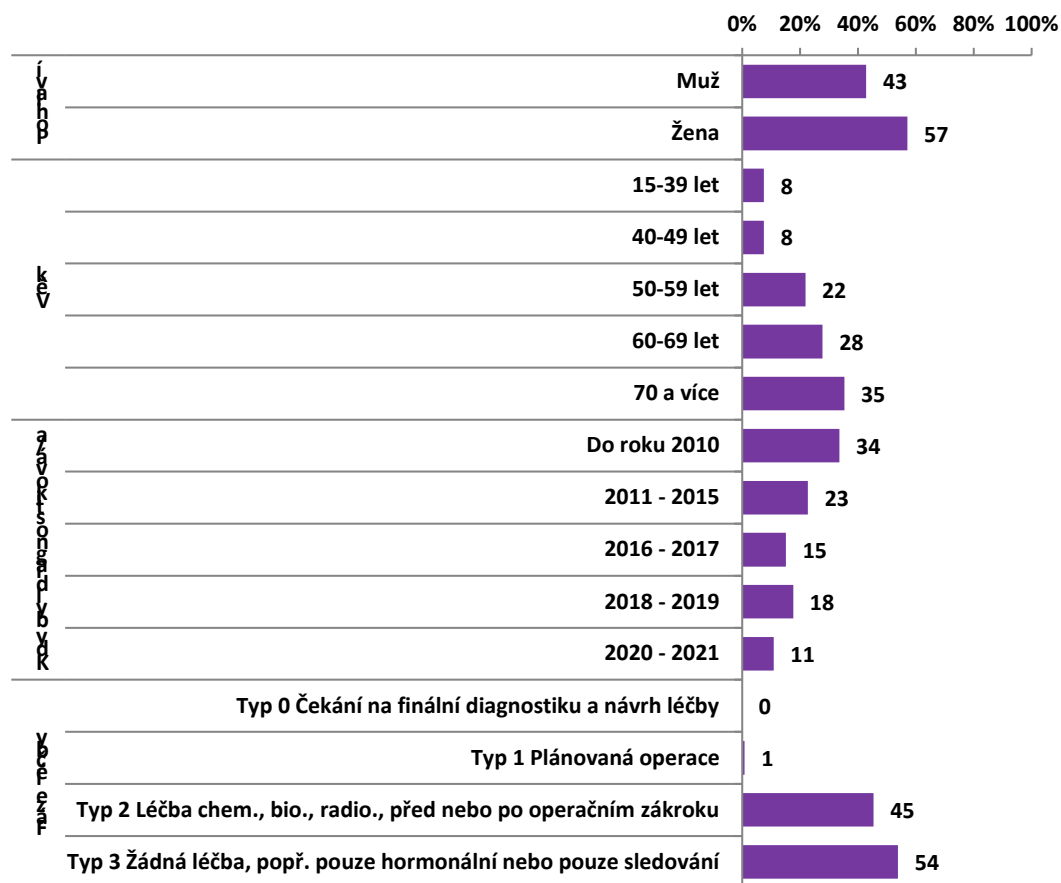
Metodika

[Zpět na úvod](#)

METODIKA VÝZKUMU

	METODIKA	online dotazování
	TERÉNNÍ SBĚR	6.4. – 31.5. 2021
	CÍLOVÁ SKUPINA	hematoonkologičtí pacienti, primárně členové organizací v HOP
	VZOREK	119 respondentů

STRUKTURA VZORKU

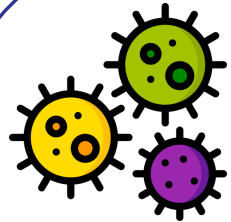
N=119

Hlavní závěry

[Zpět na úvod](#)

HLAVNÍ ZÁVĚRY

Naprostá většina dotázaných hematoonkologických pacientů byla nějak zasažena opatřeními proti šíření nemoci způsobené virem COVID-19. Jen jednotky respondentů uvedly, že je pandemie nijak nezasáhla. Nejvíce utrpěly sociální kontakty. V loňské vlně výzkumu (květen 2020) byl nejčastěji zmiňovaným dopadem dostupnost lékařské péče. Zdá se, že po zkušenostech z první vlny se jak lékaři, tak pacienti snažili akutní lékařskou péči omezovat co nejméně a u naprosté většiny dotázaných nedošlo v důsledku pandemie k žádnému omezení léčby.

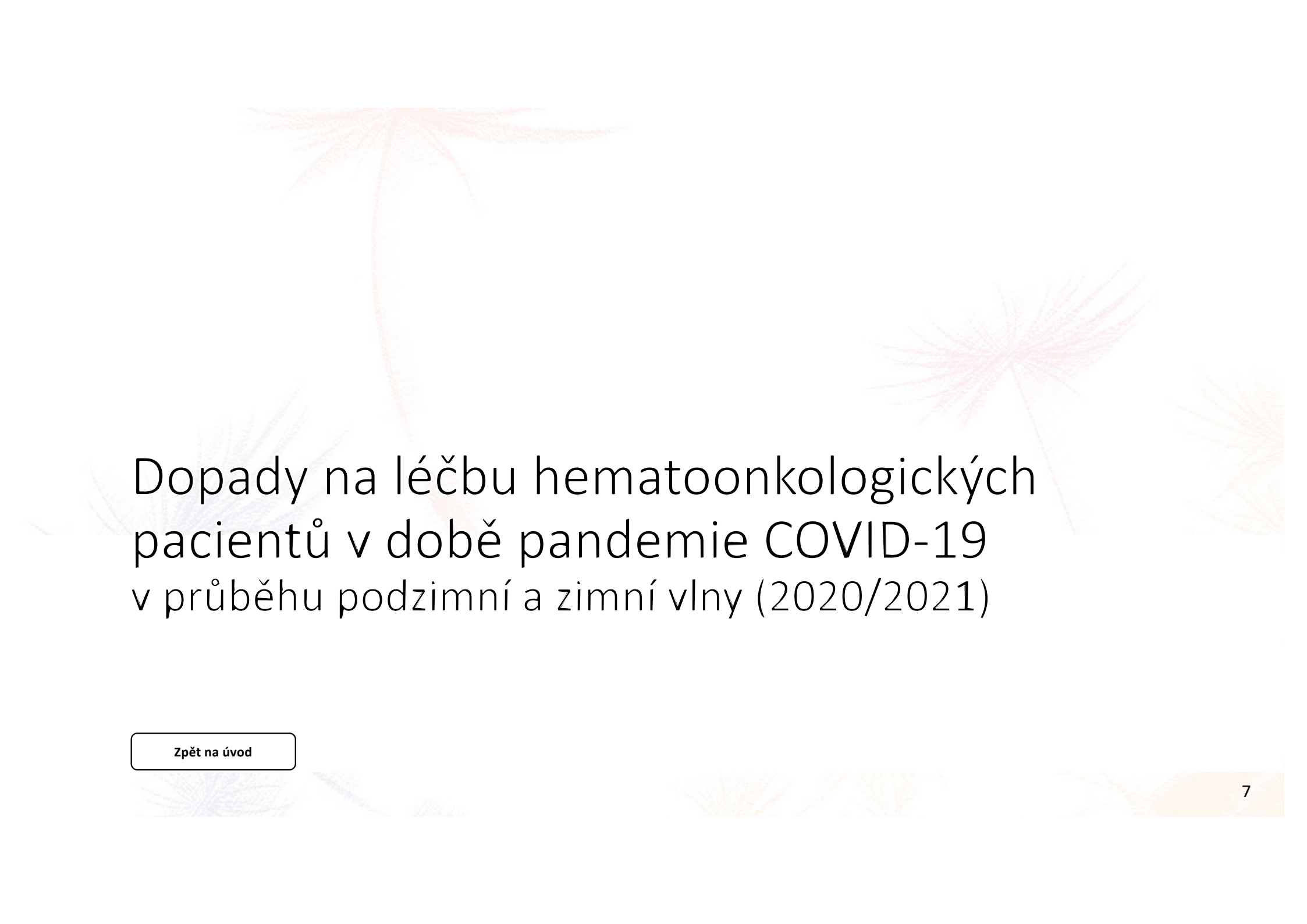
Přestože k zásadním změnám v průběhu kontrol či dokonce léčby došlo jen u poměrně malé části dotázaných (cca pětina), tak okolnosti komplikující už tak složité fungování lidí s hematoonkologickou diagnózou způsobovaly stres a nárůst obav, že kdyby k posunu léčby došlo, tak se jejich zdravotní stav zhorší. Výrazně se zvýšila též obava, že se nakazí nemocí COVID-19 právě ve zdravotnickém zařízení.

Oproti loňské vlně výzkumu tedy došlo především ke zhoršení subjektivního vnímání dopadů pandemie COVID-19. Dlouhé trvání různých omezení a jejich změny či chaotičnost, to vše vedlo ke zvýšení citlivosti na tyto dopady a obavy z důsledků se prohloubily. To se odrazilo i na poklesu podílu těch, kteří uvedli, že opatřením rozumí a nepocítují psychickou zátěž.

V porovnání se všemi onkologickými pacienty ti s hematoonkologickým onemocněním pociťovali obavy intenzivněji.

Vzhledem k vysokým obavám z dopadů nemoci COVID-19 na jejich zdraví je mezi dotázanými vysoký podíl těch, kteří už jsou očkovaní proti této nemoci, či se očkovat chtějí. Že se očkovat nenechají uvedla jen naprostá menšina dotázaných a další, přibližně stejné množství, ještě neví. Nejvíce se obávají neozkoušenosti vakcín v kombinaci s jejich už tak oslabenou imunitou.

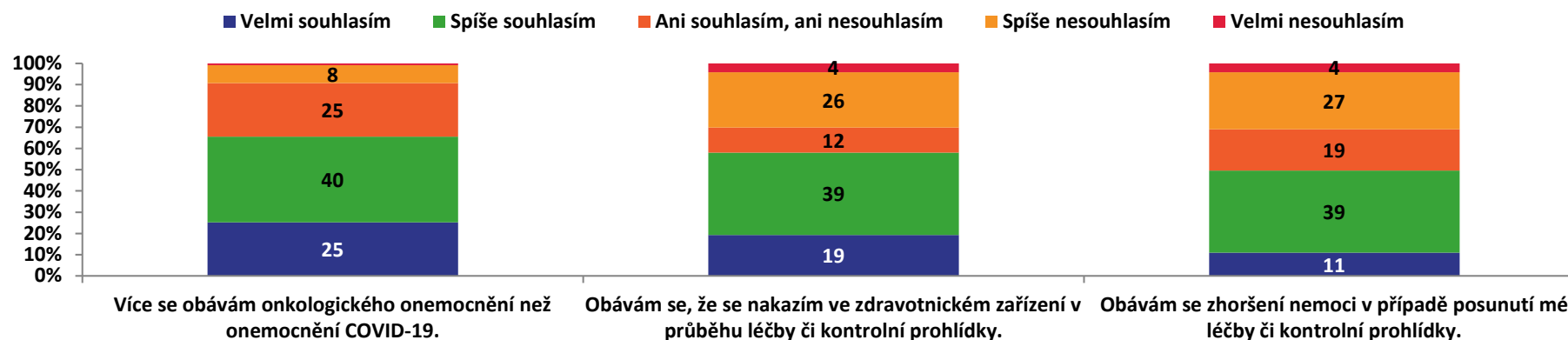
Dopady na léčbu hematologických pacientů v době pandemie COVID-19 v průběhu podzimní a zimní vlny (2020/2021)

[Zpět na úvod](#)

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

Prosím uveďte, jak moc souhlasíte s následujícími výroky, které se týkají pandemie COVID-19 a Vaší léčby.

Základ: Celý vzorek, N=119

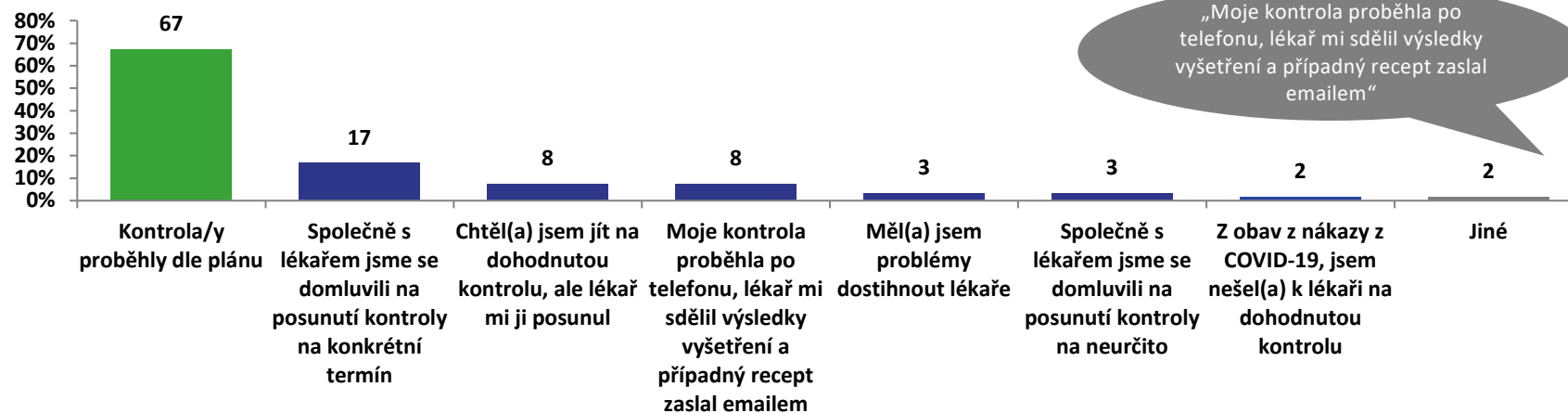

Naprostá většina dotázaných hematooonkologických pacientů (téměř dvě třetiny; součet velmi souhlasím a spíše souhlasím) se **obává onkologického onemocnění více než toho, že onemocní COVID-19**. To je více, než tomu bylo před rokem (47 %), kdy bylo onemocnění COVID-19 nové. Loni měli respondenti obavy z kombinace obojího. Oproti loňskému roku ale výrazně **narostla obava** (z 37 % loni na letošních 58 %), **že se nakazí ve zdravotnickém zařízení v průběhu léčby či kontroly a také obava z toho, že se jim zhorší nemoc v důsledku posunutí či odložení léčby nebo kontrolní prohlídky** (40 % vs. 50 % letos). To vše je pravděpodobně dáno kumulací obav a dlouhého trvání různých omezení v souvislosti s pandemií COVID-19. Vyplývalo-li z loňského šetření, že jsou lidé vystaveni poměrně velkému diskomfortu, tak lze říci, že ten s postupem času ještě narostl a v případě hematooonkologických pacientů ještě výrazněji než u všech dotázaných onkologických pacientů. Jak však ukáží následující grafy, naštěstí u naprosté většiny dotázaných k zásadním posunům či odkladům léčby nedošlo, pravděpodobně právě kvůli vysokému stupni obav z důsledků odkladu léčby.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

Jaké změny se Vás osobně dotkly v průběhu podzimní a zimní vlny pandemie COVID-19 v souvislosti s Vašimi kontrolami?

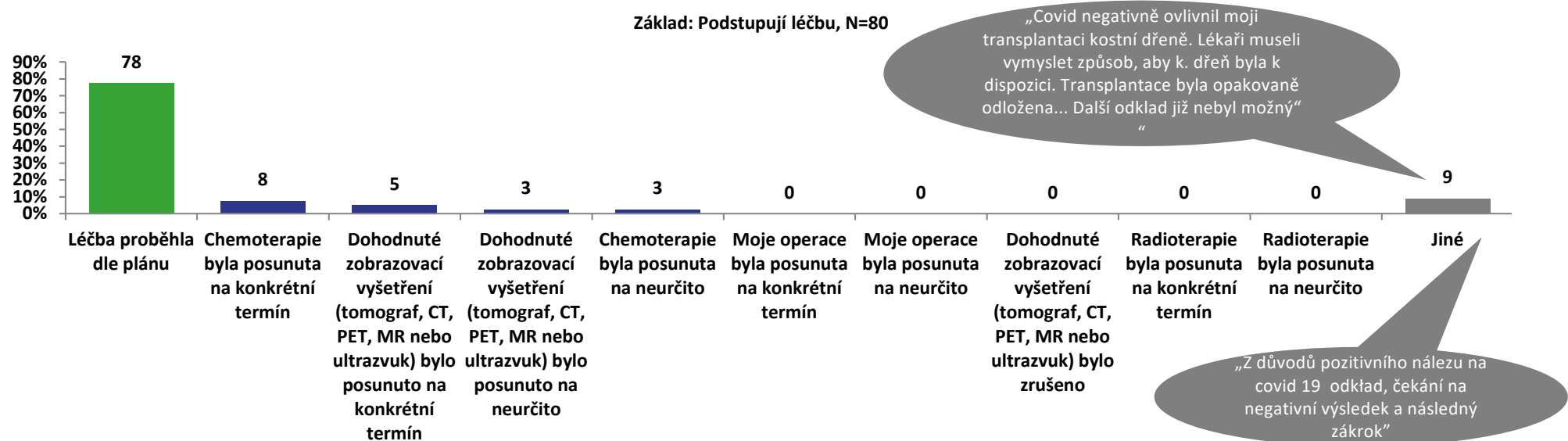
Základ: Celý vzorek, N=119

Z grafu je patrné, že u naprosté většiny dotázaných nedošlo k žádným změnám v kontrolách a ty proběhly tak, jak byly plánovány. Pokud už k posunům došlo, tak tomu bylo nejčastěji po vzájemné dohodě mezi pacientem a lékařem. Jen 2 % dotázaných uvedlo, že měli takový strach, že na domluvenou kontrolu nešli. 3 % respondentů se potýkalo s problémy zastihnout lékaře. V loňské vlně byly otázky na dopady na kontrolu a léčbu položeny jinak, nelze tedy provést přímé srovnání, ale z nepřímého porovnání se zdá, že loni byly dopady na léčbu či kontrolu vyšší a docházelo k častějším posunům.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

A jaké změny se Vás osobně dotkly v průběhu podzimní a zimní vlny pandemie COVID-19 v souvislosti s Vaší léčbou?

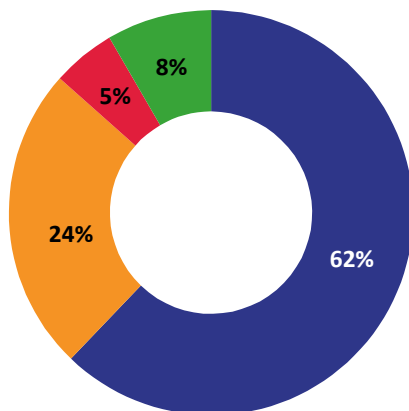
I v případě léčby u většiny dotázaných nedošlo k žádným změnám (z tohoto grafu jsou vyřazeni ti, kteří v současné době léčbu nepodstupují, těch bylo 33 % vzorku hematooonkologických pacientů).

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

Prosím uveďte, který z následujících výroků, které se týkají opatření proti pandemii COVID-19 související s Vaší léčbou, nejvíce popisuje Váš postoj:

Základ: Celý vzorek, N=119

- Rozumím těmto opatřením a nepociťuji velkou psychickou zátěž.
- Rozumím těmto opatřením, ale cítím velkou psychickou zátěž.
- Nerozumím těmto opatřením, nikdo mi je dostatečně nevysvětlil.
- Nesouhlasím s těmito opatřeními, považuji je za přehnaná.

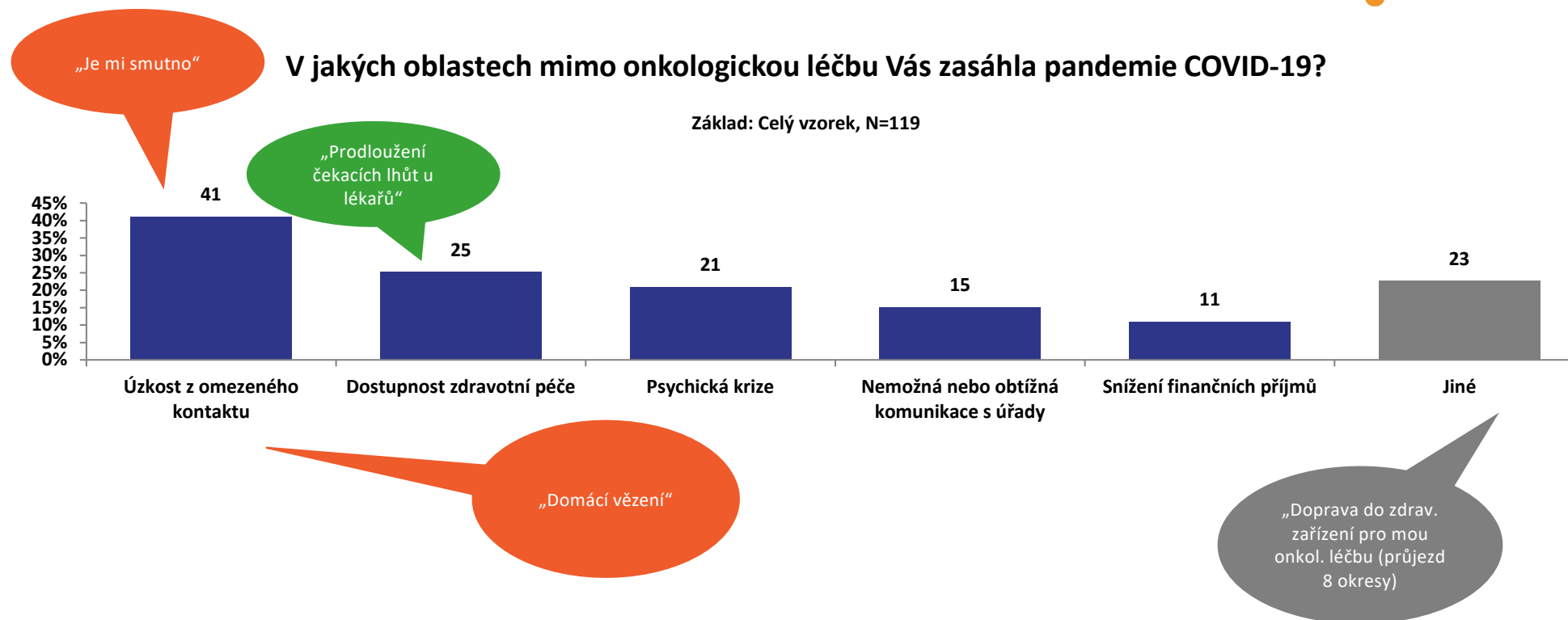

„ Kdyby vláda dbala více na prevenci, než na restrikce, konala na základě rad týmů odborníků namísto chaotického unáhleného rozhodování svrchovaných jedinců, mohlo být, myslím, lépe. “

„ Vadí mi, že se řeší jen otázka covid-19 a nevěřím všem informacím, které o něm máme.“

Oproti loňskému šetření došlo k výraznému poklesu v podílu těch, kteří opatřením v souvislosti pandemií COVID-19 rozumí a nepociťují velkou psychickou zátěž (62 % oproti loňským 75 %). Podíl těch, kteří opatřením rozumí, ale cítí velkou psychickou zátěž mírně vzrostl (20 % loni vs 24 % letos). Loni nikdo z respondentů z řad hematooonkologických pacientů nevybral možnost, že nerozumí opatřením a nikdo jim je nevysvětlil, letos jich bylo 5 %.

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

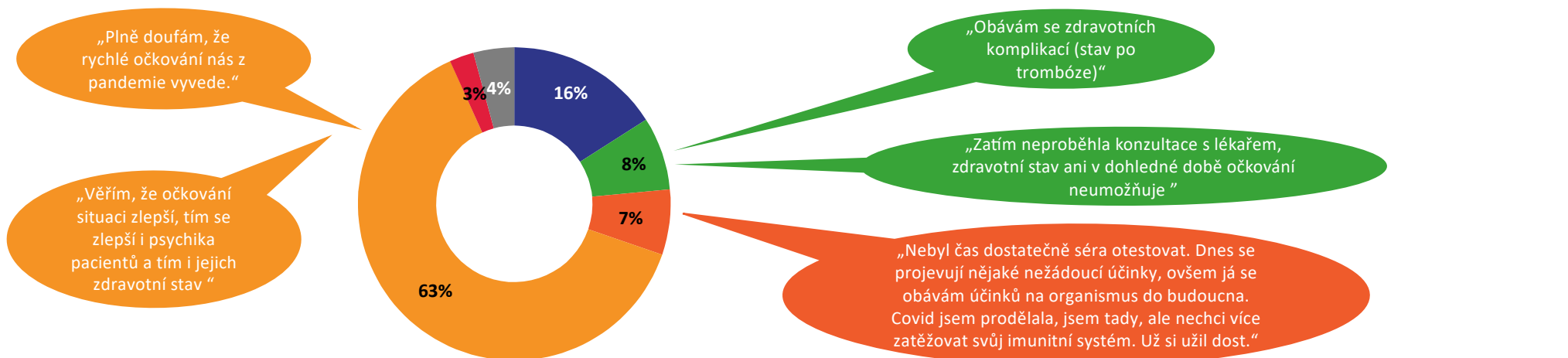
Zatímco loni bylo nejpálčivějším problémem dostupnost zdravotní péče, letos je nejčastěji zmiňovaným dopadem úzkost z omezeného kontaktu. Jak bylo zmíněno výše, **dochází k jisté kumulaci negativních dopadů a sociální kontakty patří mezi ty nejpostíženější. Čtvrtina pak pocítila dopady v dostupnosti zdravotní péče letos.**

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA LÉČBU

Necháte se očkovat proti COVID-19?

Základ: Celý vzorek, N=119

■ Ano ■ Ne ■ Nevím ■ Už jsem očkovaný(a) (i první dávkou nebo oběma) ■ Ještě nejsem očkovaný(á), ale už mám termín na očkování ■ Nemohu, lékař mi to nedoporučil

Mezi dotázanými onkologickými pacienty je téměř polovina naočkovaných proti COVID-19. Jen 8 % uvedlo, že se očkovat nenechají. Jako nejčastější důvod uváděli, že se bojí **nedostatečného otestování vakcín a případných negativních zdravotních důsledků očkování**. Dalším častým důvodem bylo, že buď nedůvěřují očkování obecně nebo prodělali onemocnění COVID-19 a očkování tak teď nepotřebují. Dalších 7 % uvedlo, že zatím neví, jestli se očkovat nechají. Ti jako nejčastější důvod uváděli, že se **obávají kombinace očkování a jejich oslabené imunity** a nedostatku informací o vakcinaci onkologických pacientů.

Pro HOP zpracovala

Lucie Vlčková

